

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.292/2012/8. szám

A Szegedi Ítéltábla Dévényi és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Dévényi-Dabrowsky Géza ügyvéd) által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)** I. rendű, Dévényi és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Dévényi-Dabrowsky Géza ügyvéd) által képviselt **II.rendű felperes neve (címe)** II. rendű felperesnek - dr. Styaszni Andrea ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** I. rendű, dr. Styaszni Andrea ügyvéd által képviselt **II.rendű alperes neve (címe)** II. rendű alperes ellen kölcsöntartozás megfizetése iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2012. március hó 28. napján kelt 12.P.20.149/2011/23. számú ítélete ellen az I-II. rendű alperesek által 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az I. és II. rendű alpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az I. és II. rendű felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 500.000 (Ötszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az I. és II. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak külön felhívásra 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által pontosított tényállás szerint az I. rendű felperes és I. rendű alperes gyermekkoruk óta ismerik egymást, és a peres feleket egymáshoz évtizedek óta tartó barátság fűzi. Az I. rendű alperes és az I. rendű felperes sikeres vállalkozók voltak, a gazdasági életben kölcsönösen és folyamatosan támogatták egymást, a két házaspár között is szoros baráti együttműködés volt.

Több ízben került sor kölcsönök folyósítására, azonban a peres felek közötti bizalmi kapcsolatra tekintettel a felperesek által az alpereseknek nyújtott baráti kölcsönökről okiratok rendszerint nem készültek. Kapcsolatukat évekig a teljes bizalom jellemezte. A 2000-es évek második felében azonban az I. rendű felperes úgy ítélte meg, hogy az I. rendű alperes kétes ügyletekben bonyolódik, vállalkozásának eredményessége csökken, és a folyósított kölcsön összegére tekintettel szükséges a tartozásról okirat készítése, ezért a peres felek a valamennyiük bizalmát élvező **(ügyvéd neve)** ügyvédhez fordultak.

(Település neve)-n, 2008. március 25. napján először az I. rendű felperes kereste fel az ügyvédet, és elmondta, hogy az I. rendű alperes anyagi helyzete szerinte nem túl jó, ezért komolyabb biztosítékot szeretne, és bár jelzálogjogban egyeztek meg, lényegében opciós szerződést szeretne kötni az alperesekkel. Megkérte, ezért a leendő okirat szerkesztőjét, hogy az alpereseknek magyarázza el az opciós szerződés lényegét. **(Ügyvéd neve)** az I. rendű felperes által előadottakat tényvázlatban rögzítette. Még ezen a napon a peres felek együttesen is felkeresték az ügyvédet, aki ez alkalommal egy új tényvázlatot is vett fel, majd a peres felek közötti ügyletről kölcsönszerződés módosítás címet viselő okiratot készített, melyben a felek rögzítették, hogy a felperesek 2000 márciusában 40.000.000 Ft-os kölcsönt folyósítottak az alpereseknek, akik a kölcsön összegét 2008. március 1. napjáig lettek volna kötelesek megfizetni. Figyelemmel arra, hogy a megfizetésre nem került sor, a kölcsön visszafizetési határidejét 2011. március 31. napjáig meghosszabbították, egyúttal megállapodtak abban is, hogy a kölcsön visszafizetésének biztosítására opciós szerződést kötnek az adósok **(település neve)**-i **(X)** helyrajzi számú, illetve **(Y)** helyrajzi számú ingatlanaira. Az opciós szerződés lényegét az ügyvéd a feleknek elmagyarázta és még ugyanezen a napon írásba foglalta az opciós szerződést is. A szerződést a peres felek aláírták. A szerződéssel 2011. április 31-ig 40.000.000 Ft vételáron létesítettek opciós jogot a felperesek javára. Az opciós jog gyakorlásának feltételéül kikötötték, hogy a 2008. március 25-én a peres felek között létrejött kölcsönszerződésben vállalt kötelezettségüknek az alperesek ne tegyenek eleget. A **(település neve)**-i Közzeti Földhivatal 35222/3/2008. 03. 25. számú határozatával az alperesek tulajdonát képező ingatlanokra opciós jogot jegyzett be a felperesek javára. Ezen a napon az okiratszerkesztő ügyvéd egy korábbi ügylettel összefüggő jelzálogjog törléséhez szükséges okiratot is készített.

Az alperesek a felperesek által kölcsönadott összeget a módosított teljesítési határidőben sem fizették meg. A felpereseknek ekkor jutott tudomásukra az, hogy **(személy neve)** végrehajtást kérő kérelmére, **(közjegyző neve)** közjegyzői okirata alapján végrehajtási záradék kiállítására került sor 68.000.000 Ft erejéig az alperesek által a felperesek javára felajánlott ingatlanokra. A 0403-15.Vh.383/2011. szám alatt folyamatban lévő végrehajtási eljárásba a felperesek be kívántak kapcsolódni, a **(település neve)**-i Városi Bíróság azonban 0403-15.Vh.383/2011/10. sorszám alatti végzésével kérelmüket elutasította, mert a követelés jogalapját és összezszerűségét is vitatták az alperesek.

A felperesek keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze az I., II. rendű alpereseket arra, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek 40.000.000 Ft-ot és annak 2011. április 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatait, valamint a felperesek perrel felmerült költségeit.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a felperesektől 40.000.000 Ft-ot nem kértek és nem is kaptak kölcsön, csupán a cégeik között létrejött ügylet keretében két butikot biztosítékként ajánlottak fel a felperesek, s ennek biztosítására jelzálogjogot kötöttek ki az alperesek egyik ingatlanára, majd pedig ennek kiváltására születtek a perbeli megállapodások kizárólag biztosítéki céllal. Az I. rendű alperes vállalkozása jövedelmező volt, a kölcsönösszeg felvételének szükségessége fel sem merült. Arra hivatkoztak, hogy a kölcsönszerződés aláírásakor abban a tévedésben voltak, hogy a jelzálogjog törlési engedélyt, illetve opciós szerződést írnak alá. A felperesek által csatolt kölcsönszerződést az okiratszerkesztő ügyvéd egyéb iratok közé rejtve íratta velük alá, egyébként pedig a baráti kapcsolatra tekintettel nem tulajdonítottak jelentőséget annak, hogy milyen tartalmú okiratok aláírására kerül sor.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alpereseket arra, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 40.000.000 Ft-ot és ezen összeg után 2001. április 1. napjától a kifizetés napjáig törvényes mértékű kamatait, valamint perköltséget. Rámutatott arra, hogy a felperesek teljes bizonyítóerejű, ügyvéd által készített és ellenjegyzett okirattal igazolták az alperesekkel fennálló kölcsönügylet létrejöttét, így a Pp. 196. § /1/ bekezdésére és 164. § /1/ bekezdésére is tekintettel az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesi hivatkozásnak megfelelően az okirat elkészítésének célja nem kölcsönügylet írásba foglalása, hanem csak annyi volt, hogy a felperesek biztosítékot kapjanak az I. rendű alperes vagy alperesek váratlan elhalálása esetére. Az alperesek e bizonyítási kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni. A szerződés körülményeinek tisztázására a bíróság meghallgatta tanúként az okiratszerkesztő ügyvédet, aki megerősítette, hogy az okirat tartalmát a peres feleknek elmagyarázta, és az okiratot az ügyletkötők az irányadó jogszabályokról történt részletes tájékoztatás után, mint akaratukkal egyezőt írták alá. A kölcsönügyletet rögzítő okiraton kívül tényvázlat is felvételre került, amelyben az alperesek szintén nyilatkoztak arról, hogy az összeget átvették, azzal a felpereseknek tartoznak. E körülményekből megállapíthatóan megdőlt az alperesek azon hivatkozása, hogy az általuk aláírt okirat aláírására megtévesztéssel került sor. Az nem zárható ki, hogy az alperesek az okiratok tartalmának nem tulajdonítottak jelentőséget, erre azonban, mint saját felróható magatartásukra nem hivatkozhatnak. Az alperesi állításokkal ellentétes tartalmú tanúvallomást tettek **(tanú 1 neve)** és **(tanú 2 neve)**, ezen túl pedig a Békés Megyei Főügyészség B.417/2010. számú és a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság 15/2010. bü. számú irataiból is az állapítható meg, hogy az alperesek gazdasági tevékenységének folytatásához kölcsönökre volt szükségük, mely körülmény a felperesek által előadottakat erősíti meg, nem pedig az alperesi előadásokat támasztja alá. Az elsőfokú bíróság mellőzte **(tanú 3 neve)** és **(tanú 4 neve)**

tanúk meghallgatását, figyelemmel arra, hogy az a körülmény, hogy 2000. évben az I. rendű alperes a **(patak neve)** kotrásnál dolgozott, a kölcsönügylet létrejöttét nem zárja ki. **(Tanú 3 neve)** meghallgatását egyebekben is olyan körülményre kérték az alperesek, ami

a pénz át nem adására vonatkozott, ugyanakkor nemleges bizonyítás lefolytatására lehetőség nincsen. Ilyen körülmények között a tanú vallomása az okiratban foglaltakkal szemben eltérő tényállás megállapítására nem lett volna alkalmas. Nem tartotta szükségesnek az adóhivatal megkeresését sem, ugyanis a felperesek érdekeltségi körébe tartozó társaságok által tett adóbevallásokból nem következethető, hogy a felperesek nem rendelkezhetek jelentős megtakarítással. Az alperesi érdekeltségben működő **(cég neve)** tekintetében pedig a társaság nyereséges működése még nem zárja ki azt, hogy átmenetileg forgótőke hiányában nem merült fel kölcsönügylet szükségessége. Az alperesek által a felperesi tanúk szavahihetetlenségére felajánlott bizonyítást a bíróság ugyancsak mellőzte, mivel az eljárás adatai a bíróságot arról győzték meg, hogy a peres felek és érdekköreik kapcsolatát az egymással kapcsolatos tények pontatlan és felszínes ismerete, illetve a körülményeik részleges elhallgatása jellemezte. Ilyen körülmények között pedig óhatatlan, hogy az egyes személyek véleménye nem a valós tényeknek megfelelő, így az egymásnak ellentmondó személyes előadások esetén nem állapítható meg, hogy ki tesz a bíróság előtt ténylegesen valótlan nyilatkozatot.

Az elsőfokú ítélettel szemben az I. és II. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperesi kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérték. Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság indokolatlanul mellőzte az alperesek által kért tanúk meghallgatását. Amennyiben az elsőfokú bíróság meghallgatta volna **(tanú 3 neve)**-t, úgy egyértelműen bizonyítani lehetett volna, hogy a peres felek között csak 2004. évtől volt szoros együttműködés, korábban gazdasági együttműködés egyáltalán nem volt. Az adóbevallások beszerzése is indokolt lett volna, hiszen 40.000.000 Ft akkora összeg, hogy annak nyoma kellene legyen vagyonszaporulatban. Az adóhivatal megkereséséből nyilvánvalóvá vált volna az is, hogy a felperesek 2000. évben nem rendelkezhetek 40.000.0000 Ft megtakarítással. Az elsőfokú bíróság indokolatlanul nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy **(tanú 1 neve)** és **(tanú 2 neve)** tanúk a pénzátadás körülményeit igen eltérően adták elő. **(Tanú 2 neve)** vallomásával szemben **(tanú 4 neve)** is tudott volna tanúvallomást tenni atekintetben, hogy a tanú a törvényszék előtt már teljesen más vallomást tett, mint ahogyan korábban az I. rendű alperesnek elmesélte a történetet, azonban az elsőfokú bíróság e tanú meghallgatását is mellőzte. Az elsőfokú bíróság indokolatlanul nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy 2004. évtől vannak okiratok a peres felek közötti ügyletekről. Ésszerűtlen, hogy ha a felperesek 40.000.000 Ft-ot ténylegesen átadtak, azt csak szóbeli megállapodás alapján kamat nélkül kölcsönözték az alpereseknek 11 évre. Annak sem tulajdonított jelentőséget az elsőfokú bíróság, hogy a kölcsönszerződést módosító okirat aláírásakor törlésre került az alperesek ingatlanjait terhelő 50.000.000 Ft-os jelzálogjog. Ez utóbbiak is azon alperesi álláspontot támasztják alá, hogy a felperesek tulajdonában lévő két 20.000.000-20.000.000 Ft-ot érő butikra bejegyzésre került jelzálogjog ellentételezésére jött létre az opciós szerződés.

Pf.III.20.292/2012/8. szám

Előadták, hogy az alperesek hibát követtek el, amikor olyan okiratot írtak alá, aminek semmi köze nincs a valósághoz, az ügyvédnőtől pedig nem volt várható, hogy a valóságnak megfelelően nyilatkozzon. Amennyiben összességében értékeljük a bizonyítékokat, úgy egyértelműen kitűnik, hogy az alperesi előadások felelnek meg a

valóságnak, az ésszerűségnek és a logika szabályainak. Kifogásolták, hogy a törvényszéktől az alperesek nem kapták meg a Pp. által előírt kioktatást. Új bizonyítékként hivatkoztak arra, hogy az I. rendű felperest a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság Gazdaságvédelmi Osztálya tanúként hallgatta ki a 04000/15/2010/bü. számú ügyben, ahol a jelen perben tett vallomásától eltérő nyilatkozatot tett. Ezen eljárásban az I. rendű felperes azt adta elő, hogy az I. rendű alperes vállalkozása jól menő vállalkozás volt, csak utána lettek anyagi gondjai, amikor az üzlettársával különváltak. E nyilatkozat megdönti az I. rendű felperes szavahihetőségét és az alperesi előadás valóságtartalma válik bizonyíthatóvá amennyiben a kizárólag most az alperesek tudomására jutott bizonyítékot a bíróság figyelembe veszi. Erre tekintettel kérték a nyomozati anyag beszerzését.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben kérték az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, figyelemmel arra, hogy a bíróság a lefolytatott bizonyítás során a valóságnak megfelelő tényállást állapított meg és helyes az abból levont jogi következtetése is. Az alperesek fellebbezésükben semmilyen olyan új tényre nem hivatkoztak, amelyet az elsőfokú bíróság ne vizsgált volna. A fellebbezésben hivatkozott tanúvallomások olyan tényekre nem tartalmazhatnak adatokat, amelyek a per érdemi részét érintenék. A felperesek megfelelően bizonyították a tartozás fennállását és annak összességét is. Az alperesek megfelelő kioktatást kaptak, melyet a tárgyalási jegyzőkönyvek igazolnak. Ennek ellenére az alperesek bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget. Megjegyezték, hogy egyebekben az alperesek a teljes bizonyító erejű magánokiratot egy éven belül meg is támadhatták volna, azonban ilyen lehetőséggel nem éltek. A fellebbezésben felhozott indokok alkalmatlanok az elsőfokú ítélet megváltoztatására, vagy hatályon kívül helyezésére.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a peres felek közötti jogviszony tekintetében felmerült bizonyítékokat helyesen mérlegelte, a másodfokú bíróság által megtett kisebb pontosítás mellett megfelelő tényállást állapított meg és helyesen vont le azt a jogi következtetést, hogy az okirattal szemben az alperesek saját előadásaikat bizonyítani nem tudták. A **(tanú 4 neve)** és **(tanú 3 neve)** tanúkénti meghallgatására, illetve az adóhatóság megkeresésére előterjesztett bizonyítási indítványok elutasítása is megfelelő volt, tekintettel arra, hogy azok - az elsőfokú ítéletben írt indokokra tekintettel - a perben nem releváns körülményekre vonatkoztak, illetőleg helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy nemleges bizonyítást a magyar jog nem ismer. A felmerült bizonyítékok Pp. 206. § /1/ bekezdése szerinti, összességében történő értékeléséből nem az alperesi előadások igazolhatók, ugyanakkor a felperesek nyilatkozatait az okiratszerkesztő ügyvéd

- 6 -

tanúvallomásával megerősített teljes bizonyítóerejű magánokirat támasztja alá. Annak a körülménynek, hogy az I. és II. rendű alpereseknek volt-e szüksége 2000-ben kölcsönre, illetve konkrétan a pénzt mire kívánták felhasználni, nincs jelentősége a peres felek közötti kölcsönügylet létrejötté szempontjából, e kérdések a szerződés lényeges tartalmi elemein kívül eső, így a perben bizonyításra nem szoruló kérdések.

(Tanú 1 neve) és **(tanú 2 neve)** tanúk vallomása közötti, a pénzáadás körülményeire vonatkozó különbözőségnek jelen per kimenetele szempontjából azért nincs jelentősége,

mert nem az általuk az I. rendű alperesnek folyósított kölcsönről kellett a bíróságnak döntést hoznia. Arra az alperesek sem hivatkoztak, hogy tényleges pénzáadás az alperesek és **(tanú 2 neve)** között került volna sor. Amennyiben pedig **(tanú 2 neve)** az I. rendű felperesnek adott át olyan összeget, ami részben az alpereseknek folyósított kölcsön alapja volt, úgy a peres felek közötti jogviszonyban ennek kötelelem keletkeztető hatása híján jelentősége nincsen.

Tény ugyanakkor, hogy az alperesek a 2008. március 25. napján kötött megállapodással egyrészt tartozáselismerő nyilatkozatot tettek a korábban létrejött kölcsönügyletből eredő tartozásuk vonatkozásában, másrészt az ügylet írásba foglalása mellett a peres felek közös akarattal módosították a szerződést a teljesítési határidő tekintetében. Az alperesek a módosított teljesítési határidőben igazolhatóan nem fizették vissza a tartozásukat, a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt szerződési nyilatkozatukkal szemben pedig azt nem sikerült bizonyítaniuk, hogy ténylegesen úgy került sor 40.000.000 Ft-os pénzáadást alátámasztó okirat aláírására, hogy e mögött valóságos pénzáadás nem, hanem csupán biztosítéki célú kikötés állt. Az alperesi hivatkozásokkal szemben éppen az alperesi magatartás tekinthető ésszerűtlennek, amennyiben ugyanis a peres felek között valóságosan az alperesek által állított biztosítéki célú ügyletek jöttek létre, úgy kirívóan saját érdekeikkel ellentétes 40.000.000 Ft tartozás fennállásáról nyilatkozatot tenniük és kölcsönszerződést módosító okiratot aláírniuk az alpereseknek. Egyértelműen megállapítható volt, hogy az alpereseknek a körülményekből tudniuk kellett, hogy milyen joghatással járó okiratot írnak alá, s az a körülmény, hogy az általuk valótlannak állított szerződési nyilatkozatukat az okirat aláírását követően nem támadták meg, szintén arra utal, hogy annak tartalmát az alperesek is elfogadták.

A fellebbezésben hivatkozott I. rendű felperesi nyomozati eljárásban tett vallomás annak értékelése esetén sem lenne alkalmas az I. rendű felperes szavahihetőségének megdöntésére és ebből olyan következtetés levonására, hogy a felperesi kereset megalapozatlan. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az alperesi bizonyítási kérelem teljesítését mellőzte, figyelemmel arra, hogy pusztán abból a körülményből, hogy meddig volt az I. rendű alperes vállalkozása „jól menő”, nem következik, hogy kölcsönügylet létrejöhetett-e az I. és II. rendű alperesek, mint magánszemélyek és a felperesek között már ebben az időszakban.

Az elsőfokú eljárás irataival alátámaszthatóan az alperesek perbeli kötelezettségeikről és jogaikról megfelelő tájékoztatást kaptak, így a kioktatás hiányára való hivatkozásuk is megalapozatlan.

Pf.III.20.292/2012/8. szám

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta. Az I. és II. rendű alperesek a másodfokú eljárásban is peresztesek lettek, ezért a Pp. 78. § /1/ bekezdése és 82. § /1/ bekezdése alapján perköltség egyetemleges megfizetésére kötelesek, melynek összege áll az I. és II. rendű felperesek jogi képviselőjével kapcsolatosan felmerült és az ítéletábra által a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ és b./ pontja, /5/ és /6/ bekezdése,

valamint 4/A. § /1/ bekezdése alapján megállapított, a felperesi jogi képviselő másodfokú eljárásban kifejtett munkájával is arányban álló, ÁFA-t is magában foglaló ügyvédi munkadíjból. Az I. és II. rendű alperesek illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesültek, erre tekintettel az 1990. évi XCIII. törvény 74. § /3/ bekezdésére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /2/ bekezdése, valamint 15. § /1/ és /3/ bekezdése alapján kötelesek a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére.

Szeged, 2012. október hó 1. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró